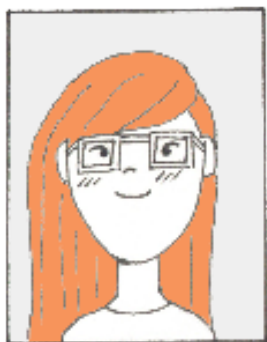

Omladinski radnici za otvoreni omladinski rad

Verujemo da su omladinski radnici najvažniji element uspeha omladinskog rada. Mladi ljudi umeju da prihvate i oblikuju prostor i mesto za svoje potrebe, da ga prisvoje i obogate sopstvenim idejama. Međutim, za to su potrebni omladinski radnici koji to ne samo da omogućavaju, već promovišu, podržavaju i zahtevaju. Za to, omladinski radnici moraju imati različite kompetencije, veštine, poglede i karakterne osobine. Neki se mogu naučiti i obučiti, drugi su usidreni u ličnosti radnika.

Želeli bismo da ih imenujemo, dodelimo i razradimo u sledećem odeljku. Odredili smo različite uloge za omladinske radnike, od kojih svaka ima svoj skup zadataka. Ove uloge smo nazvali kao:

Domaćin ima pravo da pozdravi pridošlice u omladinskom centru i da ih upozna sa mladima koji već pohađaju aktivnosti i sam omladinski centar;

Facilitator daje početak sprovođenju aktivnosti za mlade, pomažući im da stvore veze i brinući o njihovom ličnom razvoju;

Prikupljač sredstava se fokusira na budžet ali i na prikupljanje novih.

Logističar zna sve o omladinskom centru i njegovim objektima, a takođe je u stanju da izvrši manje popravke kako bi održao pravilno funkcionisanje strukture;

Komunikator se brine o odnosima sa javnošću i internim odnosima omladinskog centra, umrežavanju sa partnerima i obraćanju mladima;

Koordinator, kao mitološki heroj, mora da koordinira tim, da nadgleda aktivnosti, da ima stalnu viziju ukupnog stanja centra omladinskih radnika i mladih angažovanih i uključenih u aktivnosti.

Shvatamo da većina omladinskih centara nema šest članova osoblja i stoga različite uloge moraju da se kombinuju u jednoj osobi. U tom pogledu, omladinski radnici često rade više poslova.

Zajedno sa zadacima dolaze i specifične karakteristike. U stvari, svaka uloga treba da ovlada nekim specifičnim kompetencijama, a važno je naglasiti one karakteristike koje bi trebalo da budu zajedničke svim određenim ulogama i, verujemo, svim omladinskim radnicima. Pre svega, želeli bismo da govorimo o profilu koji treba da imaju svi omladinski radnici, bez obzira na njihovu ulogu u omladinskom centru. Verujemo da su ovi stavovi, ponašanja, veštine i znanje osnova za uspešan omladinski centar.

COMMUNICATIVE

CHARISMATIC

FACILITATOR

NICE

RESPONSIBLE

reliable

EMPATHIC

REFLECTIVE

OPEN MINDED

KIND

FUNNY

FLEXIBLE

tolerant APPROCHABLE

ENERGETIC

Omladinski radnik treba da obrati pažnju, u najširem mogućem smislu, na različite ciljne grupe i situacije: pažnju na mlade, korišćenje i praktikovanje empatije, otvorenog uma i poverenja; pažnja prema timu, uvek gluma i timski igrač; pažnja na pozadinu svakog mladića kako bi se osmislio specifičan individualni put rasta; obratiti pažnju na razdvajanje privatnog i profesionalnog života kako bi imali priliku da postavljaju granice i prostore u kojima se mogu lako kretati i izbegavati rizik da budu previše uključeni u situacije koje bi mogle uticati na standarde kvaliteta njihovog rada.

Omladinskim radnicima su takođe potrebne neke veštine, kao što je sposobnost da osnaže samorefleksiju i aktivno slušanje kako za sebe kao profesionalce tako i za svoju ciljnu grupu. U isto vreme, omladinski radnik mora uvek da izgleda pristupačno, ne posmatrajući mlade kao entitet kome treba stalno predavati i uvek ostati prizemljen i na istom nivou kao i korisnici svog rada.

Omladinski radnici treba da znaju kako je nastao i kako se razvijao omladinski rad, koji su njegovi pravni temelji i standardi na lokalnom, nacionalnom i evropskom nivou. Takođe treba da budu svesni značaja multikulturalizma i kako da osnaže valorizaciju različitosti kao korisnog alata za rast, istražujući polje predrasuda i stereotipa, povezanih sa konceptom različitosti, kako bi bili u stanju da se bore protiv bilo kakvih epizoda isključenosti koje može nastati.

Omladinskim radnicima je potreban kompas koji će pratiti u svojim interakcijama sa mladima. Ako će, kao što pretpostavljamo, omladinski radnik biti identifikovan kao uzor, nemoguće je ne uzeti u obzir integritet, prilagodljivost, jednakost, poverljivost i skromnost kao pravce kompasa koje omladinski radnici svakodnevno koriste u svojim odnosima sa univerzum mladosti.

Sada kada smo definisali opšti profil omladinskog radnika, hajde da se fokusiramo na dve uloge koje smo prethodno identifikovali i za koje verujemo da su od suštinskog značaja i za omladinske i za omladinske centre.

Domaćin

Pre svega, svaki omladinski centar treba da ima domaćina, omladinskog radnika koji prima ljude, posebno pridošlice. Ovo je od posebnog značaja. Tokom prve posete, mladi ljudi će razviti osećaj da li tamo upoznaju ljude koji se prema njima odnose sa poštovanjem i kojima mogu da veruju, da li u Domu omladine mogu da rade stvari koje su u njihovoj oblasti interesovanja, da li se osećaju prijatno u sobama i sa ljudima. Ukratko, oni će sami doneti odluku da li se osećaju dobrodošli i žele da se vrate. Stoga je ovaj početni kontakt posebno važan i trebalo bi da ga obavljaju ljudi sa posebnim stavovima, veštinama, znanjem i ponašanjem.

Domaćin mora biti fokusiran uglavnom na angažovanje i na tehnike za njegovo stvaranje. Iskra za rasplamsavanje stava domaćina da angažuje mlade može se identifikovati kao harizma, uživanje, energija i ljubaznost. Takvi elementi će omogućiti domaćinu da ima uspešnu komunikaciju sa ciljnom grupom i da lako shvati kada je potrebno da ne koristi formalne načine interakcije sa ljudima, već da prihvati i uživa u neformalnim.

Veštine koje su domaćinu potrebne su striktno povezane sa posmatranjem i kreativnošću. Domaćin će morati da posmatra kontekst u kojem mladi žive unutar i van omladinskog centra. Svest o poreklu, načinu života, uverenjima mladih ljudi, mora se stalno praktikovati kako bi mogli da pronađu kreativna rešenja za probleme ili probleme koji se mogu pojaviti i prilagoditi ponašanje grupi mladih o kojim domaćin vodi brigu.

Razumevanje mladih koji dolaze u omladinski centar pomaže domaćinu da uoči u kojim situacijama je potrebna intervencija ili dublje promišljanje, a u kojim ne.

Iz ovih razloga, domaćin takođe mora da zna šta vole mladi, kakvi su trendovi među mladima i koje su posledice vremena u kome žive. Ovo znanje se može dati samo stalnim razvojem samog znanja. Domaćin ne može da živi u prošlosti, ali uvek mora da bude fokusiran na sadašnjost. Naravno, predviđanje budućnosti je takođe velika pomoć, a pošto ulažu u budućnost, omladinski radnici to mogu da urade.

Rad sa mladima je uvid u budućnost i velika odgovornost za to ima domaćin. To je razlog zašto domaćin uvek mora da bude pristupačan i lagodan, nikada ne pretvarajući se da je svemoćan ili sveznalac: mladi ne mogu da se plaše da razgovaraju sa domaćinom, moraju da znaju da domaćin i omladinski centar su im zaklon od oluje. Ovaj cilj je dostižan ako domaćini ne daju nikakve pretpostavke o svojim gostima i njihovim budućim postupcima i znaju kada da se izvine ili kada da prihvate povratne informacije. `Izvinite` ne mora da bude najteža reč, već najljubaznija od svih, kada je potrebno.

Fasilitator

Zajedno sa domaćinom, voditelj ima veoma važan zadatak: staranje o aktivnostima i podsticanje samorazvoja mladih koji pohađaju omladinski centar. Uloga fasilitatora je striktno povezana sa prenošenjem vrednosti na mlade ljude, kako grupe tako i pojedinca, i sa mogućnošću da se obezbedi da mladi vide omladinski centar kao mesto u kome se razvijaju kao ličnosti. Građanin se daje i stalno uzima u obzir. Da bismo poštovali takve namere, čvrsto verujemo da fasilitator treba da poseduje i savladava neke posebne karakteristike kada su u pitanju stavovi, veštine, znanje i ponašanje.

Najvažniji stav fasilitatora je želja da se uči i da se iskoristi svaka situacija učenja koja se može desiti, bilo da se radi o neuspehu ili o ličnom iskustvu. Stalno učenje je od suštinskog značaja za olakšavanje aktivnosti i sve šanse za učenje moraju biti dobrodošle i prihvaćene, posebno ako dolaze od mladih ljudi: veoma je važno ne uzimati stvari zdravo za gotovo i uvek uzeti u obzir perspektivu mladog deteta da bi bolje razumeli ako je pravac u kojem se aktivnost kreće ispravan ili pogrešan za njih. Ovo će pomoći stalnoj upotrebi i razvoju kritičkog mišljenja kako bi nastavili da pronalaze nove načine da se stave u kožu mladih i da shvate šta bi moglo biti najbolje za njihov razvoj.

Da bi poboljšali takve performanse, fasilitatori će morati da podstiču i motivišu mlade za učešće i uključivanje, osnažujući ih u deljenju, organizovanju i implementaciji sopstvenih ideja i aktivnosti kako bi im dali najvažniju moguću poziciju u omladinskom centru, onu koju zaslužuju kao korisnici. Imajući to u vidu, stalno se baveći različitim pojedincima koji se možda ne spajaju sve vreme unutar grupe, fasilitatori takođe moraju biti spremni da promene svoje planove, da budu u stanju da se izbore sa početnim konfliktima i da se svi osećaju vrednim i potrebnim, u kontekstu aktivnosti.

Uzimajući u obzir važnost svog rada i zadataka, fasilitatori treba da poseduju barem osnovno znanje o motivacionim tehnikama i psihologiji mladih, ali i da budu dobro upoznati sa socijalnom inkluzijom i neformalnim metodologijama, jer oni lako mogu predstavljati stubove na kojima će zasnivati svoj rad sa mladima počevši od početka.

Uključivanje mladih se takođe može podsticati kroz neka posebna ponašanja koja fasilitatori mogu pokazati svojim ciljnim grupama. Fasilitator treba da bude neko na koga se mladi mogu osloniti, a to se može postići tako što ćete im uvek pokazati strpljenje, pre svega, i postojanu koherentnost između akcija i reči, dela i govora. Da li je dovoljno? Ne, nije. Fasilitator mora da zna kako da podrži i uključi mlade, ne dajući im trenutna rešenja niti odgovore, već im pomaže da dođu do svojih. Ovo je način da se pomogne mladima da shvate da im je uvek potrebno i da su u stanju da se zalažu za svoje potrebe, svoje snove, svoje želje i ideje i svoje političke stavove.

Neosporno je, u stvari, da deo omladinskog rada uključuje političku dimenziju jer je jedan od njegovih ciljeva da pomogne i podstakne rast ne samo mladih kao pojedinaca, već i, a možda i najviše od svega, kao građana – a ne bi da bude aktivno građanstvo i učešće bez definisane političke dimenzije.